

Directeur

Commissaris, adjunct directeur, manager

2110

REFERENTIE
Directeur 2110

BETREFT
Beroepsbeschrijving

PAGINA
1 van 6

1. Algemeen

De directeur geeft leiding aan een bouwbedrijf. In de bouwnijverheid is de invulling van de functie van directeur sterk afhankelijk van de grootte van het bedrijf. Ook de kernactiviteiten en de geschiedenis van het bedrijf bepalen hoe de functie van directeur eruit ziet.

Om een beschrijving te maken van de arbeidsomstandigheden van een directeur is het belangrijk om een onderscheid te maken in drie soorten directeuren, namelijk de directeur van een bouwconcern, een aannemingsbedrijf en een onderaannemingsbedrijf. Voor complexe, grote bouwwerken zijn de (inter)nationale bouwconcerns doorgaans de hoofdaannemer. Deze bouwconcerns besteden het meeste werk uit aan aannemers en onderaannemers. Een aantal functies, waaronder projectleider, hoofdvoerder en werkvoorbereider zijn op een bouwproject aanwezig namens het bouwconcern. Zij houden zich bezig met de organisatie, voortgang en kwaliteit van het bouwwerk. Directieleden van het bouwconcern richten zich op het verwerven van projecten, netwerken (contact met zakelijke relaties), financiële zaken en beleid.

Een bouwbedrijf dat relatief veel werk in eigen hand heeft en dat voor specifieke klussen een onderaannemer inschakelt wordt geleid door een directeur die een groot deel van zijn tijd bezig is met het verwerven van nieuwe bouwprojecten. Hij komt echter ook regelmatig op de bouwplaats om de voortgang te bekijken. Bij eventuele problemen wordt de directeur van het aannemersbedrijf ingeschakeld om naar oplossingen te zoeken.

Een klein gespecialiseerd bedrijf, zoals metsel-, schilder- en stukadoorsbedrijf, wordt meestal geleid door een directeur die voor een deel van zijn tijd productief op de bouwplaats is. Gespecialiseerde bedrijven werken voornamelijk in de onderaanneming voor andere bouwbedrijven.

2. Werkzaamheden

De directeur heeft uiteenlopende werkzaamheden. De belangrijkste werkzaamheden zijn het verwerven van projecten, het onderhouden van het netwerk, financiële zaken en beleid. De directeur zal goed op de hoogte moeten zijn van regionale en nationale politieke besluitvormingen op het gebied van ruimtelijke ordening en woningbouw. Ook houdt de directeur zich bezig met financieel-economische aspecten zoals de omzet, de liquiditeit,

rentabiliteit en solvabiliteit van het bedrijf. De vooruitzichten en ontwikkelingen in de bouwnijverheid zullen door de directeur goed worden gevolgd.

De directeur van een bouwconcern of een groot aannemingsbedrijf komt zo nu en dan op de bouwplaats, met name om problemen op te lossen. Het personeelsbeleid, het calculeren en de voorbereiding van werken en de voortgang op de bouwplaats worden door andere werknemers (stafpersoneel, bouwtechnici, uitvoerders, etc.) uitgevoerd. Vanuit de bedrijfstak bouw en door brancheorganisaties wordt steeds meer aangedrongen op erkenningsregelingen. Ook opdrachtgevers eisen steeds meer op het gebied van kwaliteit, arbo en milieu. Het voldoen aan die eisen vraagt van de directeur vaak erg veel tijd. De avonduren en het weekend worden over het algemeen gebruikt voor werkzaamheden die niet direct met productie te maken hebben, zoals besprekingen, administratie en netwerkactiviteiten.

De directeur van een onderaannemingsbedrijf houdt zich met het onderhouden van het contact met opdrachtgevers, calculeren voor nieuwe werken, personele aangelegenheden (het werven van nieuw personeel, WAO aanvraag, etc.), financiële zaken, oplossen van problemen op de bouw en nog vele andere taken. Naast deze werkzaamheden werkt de directeur dikwijls mee op de bouwplaats.

3. Werkomstandigheden

De directeur van een groot bedrijf is veel onderweg, nationaal en internationaal, voor besprekingen met opdrachtgevers, andere directeuren van grote bedrijven (bijvoorbeeld voor het aangaan van consortium om een groot werk uit te voeren) en sleutelfiguren in de bouwnijverheid en politiek. Overleg met (inter)nationale en regionale architecten, woningbouwverenigingen, provincies en gemeentes komt veel voor. De werkomgeving varieert dan van kantoor, auto, hotelkamer, vliegtuig, etc.

Bij kleine bedrijven zal de directeur meer op de bouwplaats zijn dan op kantoor. De directeur reist ook veel naar verschillende bouwplaatsen en naar opdrachtgevers voor vaak relatief kort overleg. De directeur van een onderaannemingsbedrijf werkt dus wisselend buiten op de bouwplaats en binnen in een kantooromgeving. Er is sprake van wisselende klimatologische omstandigheden. Overleg met personeel gebeurt altijd op de bouwplaats. Structureel overleg komt steeds meer voor, maar nog in beperkte mate.

3.1 Fysieke belasting

De fysieke belasting van de directeur is gering in vergelijking met die van het bouwplaatspersoneel. Dynamisch belastende activiteiten als tillen, dragen, duwen en trekken komen niet voor. Statisch belastende activiteiten komen wel geregeld voor.

Bij het veel en langdurig rijden of zitten in een auto wordt de directeur statisch belast. Statisch belastende activiteiten komen ook bij het vergaderen en werken achter een bureau voor. Een goede auto- en vergaderstoel en een ergonomische inrichting van de werkplek op kantoor kan de fysieke belasting verminderen.

De fysieke belasting van een meewerkende directeur is sterk afhankelijk van het soort werkzaamheden. De fysieke belasting van een directeur metselbedrijf is anders dan die van een schildersbedrijf. De fysieke belasting van specifieke beroepen, zoals metselaar en schilder, worden in dit handboek nader beschreven.

3.2 Werkstress

Het werk van de directeur is vooral geestelijk belastend. Directeuren werken veel onder tijdsdruk en hebben veel te maken met onverwachte situaties. Onduidelijkheid in het bestek en tekeningen van architecten zorgen regelmatig voor frustratie. Samenwerking met opdrachtgevers, leveranciers, onderaannemers en eigen personeel vormt zo nu en dan een bron van ergernis. Deze problemen zijn vaak toe te schrijven aan de slechte communicatie, het niet nakomen van afspraken en financiële conflicten. Onzekerheid over de toekomst kan bij de directeur spanningen veroorzaken.

Een directeur werkt meestal meer dan 40 uur per week. De avonden en het weekend worden vaak benut om het netwerk te onderhouden en werkzaamheden te doen die anders zouden blijven liggen. De hectiek van het werk en de onregelmatige werktijden kunnen een negatieve invloed op het privéleven hebben.

3.3 Geluid

De directeur staat nagenoeg nooit bloot aan schadelijke geluidsniveaus. Incidenteel, bij een bezoek op een bouwplaats zal het geluidsniveau meer dan 80 dB(A) bedragen. Het dragen van gehoorbescherming is dan noodzakelijk, ook gezien vanuit de voorbeeldfunctie. Voor een meewerkende directeur is de lawaai-belasting sterk afhankelijk van de werkzaamheden die hij zelf uitvoert en van andere werkzaamheden op de bouwplaats. De blootstelling is afhankelijk van het specialisme van het onderaannemingsbedrijf.

Hoofdstuk "Geluid" in deel 1 van het handboek geeft een beeld van de blootstellingsniveaus bij verschillende beroepen. In specifieke gevallen, zoals het heien, zagen met cirkelzaag, jekkeren met breekhamer, mechanisch stukadoren, et cetera zal het geluidsniveau meer dan 80 dB(A) bedragen. Het dragen van gehoorbescherming is dan noodzakelijk. Als een directeur op kantoor werkt kan hinderlijk geluid een belasting vormen. Hinderlijk geluid van printers, faxen, airco en andere apparatuur kan concentratieproblemen geven.

3.4 Trillingen

Hand-armtrillingen komen alleen bij een meewerkende directeur voor. Afhankelijk van de specifieke werkzaamheden die het bedrijf uitvoert kan de directeur blootstaan aan hand- armtrillingen. Dit komt onder meer voor bij het werken met een sloophamer, breekhamer, schietpistool, trilnaald en (klop)boormachine.

3.5 Klimaat

De klimatologische omstandigheden kunnen met name bij een directeur van een onderaannemingsbedrijf zeer verschillend zijn. Op de bouwplaats staat de directeur bloot aan kou en warmte. Het klimaat op kantoor is relatief constant. Op kantoor kunnen de ventilatiemogelijkheden beperkt zijn. In de zomer kan de temperatuur dan aardig hoog oplopen. Temperatuurswisselingen kunnen voorkomen als de directeur regelmatig in en uit een auto stapt.

3.6 Toxische of hinderlijke stoffen

Alleen tijdens het meewerken kan de directeur met toxische of hinderlijke stoffen/dampen te maken hebben. Bij het plaatsen van isolatiemateriaal in een spouw, werken de vrijkomende vezels irriterend op de huid en de slijmvliezen. Tijdens mechanische bewerkingen van hout, stenen en beton komen toxische stoffen vrij. Houtstof en kwartsstof kunnen schadelijke gezondheidseffecten veroorzaken. De gezondheidsrisico's zijn bij de specifieke bouwberoepen elders in het handboek te vinden.

Als op kantoor, gedurende langere tijd gekopieerd of geprint wordt, kan een bepaalde ozonconcentratie ontstaan. Ozon kan hoofdpijn veroorzaken en prikkelend zijn voor luchtwegen en ogen. Door de werkplek van de printer en kopieerapparaat te scheiden en voldoende te ventileren zal het personeel weinig tot geen last hebben van de ozon. Tijdens vergaderingen en op kantoor kan hinder ontstaan doordat er veel wordt gerookt. Een goede ventilatie en een beperking van het roken kan de hinder verminderen.

3.7 Verlichting

Het meewerken vindt op de bouwplaats (binnen of buiten) plaats; men is vaak afhankelijk van de weersomstandigheden voor de verlichting. Bij werken in de schemering zal moeten worden bijgelicht. De verlichting op kantoor is in de regel geen probleem. Een overdaad aan licht, bijvoorbeeld door schittering via het werkblad van het bureau, kan belastend zijn voor de ogen. Bij het werken achter een beeldscherm moet worden voorkomen dat schittering op het beeldscherm ontstaat. Een goede opstelling van het beeldscherm kan hinderlijke schittering voorkomen.

3.8 Hygiëne

Over het algemeen zijn de bouwwerken waar een onderaannemer wordt ingeschakeld van redelijke omvang. Een keet en sanitaire voorziening zijn vaak aanwezig. Verschillende beroepsgroepen, zoals schilder, metselaar en stukadoor hebben sanitaire voorzieningen nodig om zich schoon te kunnen maken. Logischerwijs geldt dit dan ook de meewerkend directeur. De hygiëne op kantoor is over het algemeen wel in orde. Meestal wordt kantoor, kantine en sanitaire voorzieningen schoongemaakt door een schoonmaakster.

3.9 Veiligheid

Tijdens het werken en lopen over een bouwplaats bestaat het risico van vallende voorwerpen, het vallen in openingen of van hoogte en het struikelen over bouwmaterialen. Ook het werken met apparatuur zoals nietpistool, cirkelzaag, afkortzaag en slijptol kan leiden tot ongevallen, met name indien geen gebruik wordt gemaakt van de voorgeschreven beveiligingen of indien niet volgens de voorschriften wordt gewerkt. De veiligheid op kantoor is ten opzichte van de bouwplaats goed te noemen. Potentiële gevaren zullen op kantoor nauwelijks aanwezig zijn.

3.10 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bij het meewerken op een bouwplaats is de voorbeeldfunctie van de directeur voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen van groot belang. Afhankelijk van de bouwplaats en de werkzaamheden die plaatsvinden zullen adequate beschermingsmiddelen moeten worden gebruikt. Bij een bezoek aan de bouwplaats is de voorbeeldfunctie van de directeur voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen van groot belang.

3.11 Beroepsgebonden aandoeningen

Er is onderzoek gedaan naar gezondheidsproblemen en arbeidsbeleving van directeurs van bouwbedrijven. Hierbij is geen onderscheid gemaakt in het soort directeur. Uit dit onderzoek komt naar voren dat bijna 80% van de directeurs klachten heeft over de werkdruk. Lichamelijke klachten van het bewegingsapparaat komen nauwelijks voor. Een significant percentage (meer dan 25%) van de directeurs geeft aan dat het werk een ongunstige invloed heeft op het privéleven. Bijna 25% geeft aan dat de gezondheidsklachten een relatie hebben met het werk. Ongeveer 15% heeft psychische klachten. De komende jaren wordt door de media, mobiele telefonie en andere informatiekanaalen steeds meer informatie over directeurs uitgestort. Als gevolg van de overdadige hoeveelheid informatie die de directeur bereikt kan hij geestelijk overbelast worden. Dit wordt het "informatiemoeheid syndroom" genoemd.

3.12 Maatregelen en oplossingen

Door regelmatig werkoverleg te organiseren, waar ook problemen bespreekbaar zijn, kan de directeur in een vroeg stadium problemen signaleren, bespreekbaar maken en dan vereiste maatregelen treffen. Dit voorkomt stress en conflicten en komt ten goede aan de kwaliteit van het werk. De directeur kan in het overleg met opdrachtgever en aannemer aangeven wat de mogelijkheden zijn om voor de start van het werk voorzieningen te treffen en de methode van werken zo te plannen dat de risico's zo gering mogelijk zijn en de arbeidsomstandigheden zo optimaal mogelijk, zowel voor hemzelf als voor zijn werknemers.

Door training kunnen de communicatieve- en managementvaardigheden van de directeur verbeterd worden. Afhankelijk van de werkzaamheden die de directeur op de bouwplaats verricht, zal hij passende persoonlijke beschermingsmiddelen moeten dragen. Een directeur heeft een voorbeeldfunctie naar de bouwvakkers op het bouwwerk en vormt het gezicht van het bedrijf op de bouwplaats.

Zorg voor een goede inrichting van de kantoorwerkplek, door bijvoorbeeld een goede stoel, een optimale werkbladhoogte en een goede opstelling van het beeldscherm. De werkplek dient gescheiden te zijn van kopieerapparaat, printer en fax.

Voor specifieke risico's op het gebied van fysieke belasting, geluid, toxische stoffen en trillingen die voortkomen uit de specifieke werkzaamheden van het bedrijf kunnen maatregelen en oplossingen worden getroffen die bij de bouwberoepen in het handboek worden opgesomd.

**Directeur, commissaris, adjunct
directeur, manager**

Belastingsgrafiek

		4	3	2	1
Staan	1	X			
Lopen	2	X			
Traplopen / op ladders klimmen	3	X			
Zitten	4			X	
Werken in gebogen houding	5	X			
Knielen / kruipen / hurken	6	X			
Klimmen / klauteren	7	X			
Tillen	8	X			
Werken met voetschakelaar / pedalen	9	X			
Armbelasting	10	X			
Lichamelijke belasting	11	X			
Lawaai	21		X		
Trillingen: lichaam	22		X		
Trillingen: handen / armen	23		X		
Belasting ademhalingswegen	24	X			
Belasting huid	25		X		
Natte werkomgeving / werkproces	31	X			
Buitenklimaat	32	X			
Werken op hoogte	41		X		
Werken met sterkstroom/hogspanning	42		X		
Werken met ovens / ketels / branders	43		X		
Werken met draaiende machines	44		X		
Werken bij verkeer	45		X		
Piekbelasting	51			X	
Overwerk / werken in tarief	52				X
Visus	61		X		
Kleuren zien	62	X			